

Onderwerp

Statenvoorstel vervolgaanpak Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG)

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Aanleiding

De context waarin we het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (hierna ZH-PLG) uitvoeren is afgelopen jaar veranderd. De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) heeft op 4 september 2024 het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) stopgezet; het Transitiefonds was al eerder dat jaar vervallen. Hiermee is de aanleiding voor het opstellen van een Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) komen te vervallen. Daardoor volgt er voor Zuid-Holland geen ontwerp- en definitief Programma (ZH-PLG). Het Voorontwerp ZH-PLG is in juni 2023 vrijgegeven maar is niet vastgesteld door GS en PS.

Doelen en opgaven voor natuur, stikstof, water en klimaat blijven echter overeind en de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van de provincie blijven bestaan. Ook de ambitie voor een leefbaar en vitaal platteland blijft onverminderd bestaan. Om nu en in de toekomst toe te werken naar genoemde doelen en tegelijk bij te dragen aan deze ambitie is een veerkrachtige land- en tuinbouw van belang, waar ook oplossingen komen voor vergunningverlening en voor PAS-melders met een zo'n klein mogelijk risico op juridische procedures en handavingsverzoeken.

De gebiedsgerichte samenwerking van de afgelopen twee jaar heeft steeds meer (en meer integrale) samenwerking teweeg gebracht, met onderling begrip en uitwisseling van kennis. Niet alleen de Provincie maar ook de gebiedspartners zien het belang van het realiseren van de doelen, het vasthouden van de energie die ontstaan is in de gebieden én het werken aan integrale, financierbare plannen.

Voor de uitvoering van het Maatregelenpakket ZH-PLG heeft het Rijk in 2024 € 188 miljoen beschikbaar gesteld. Provinciale Staten hebben op 10 juli 2024 aanvullende middelen ter beschikking gesteld voor de Kaderrichtlijn Water (€ 2,3 miljoen).

Deze context heeft geleid tot een heroriëntatie en een voorstel voor een nieuwe aanpak.

Nieuwe aanpak

Samengevat ziet de aanpak in 2025 er als volgt uit:

- De aanleiding voor het maken van een provinciaal programma landelijk gebied is komen te vervallen. We maken geen Ontwerp ZH-PLG.
- We geven samen met onze partners op korte termijn uitvoering aan de projecten/maatregelen met de middelen die door het Rijk en Provinciale Staten beschikbaar gesteld zijn.
- Voor elk deelgebied ontwikkelen we samen met partners in 2025 een gebiedsplan waarin komt te staan hoe de opgaven water, landbouw, stikstof, natuur en klimaat integraal kunnen worden opgepakt en welke randvoorwaarden daarvoor nodig zijn. We vragen gebiedspartijen om een integraal gebiedsbod als input voor het gebiedsplan (dit is facultatief). Als eerste stap, zoals

bijvoorbeeld in de Krimpenerwaard, kunnen eerst sectorale biedingen komen die later worden samengevoegd tot een integraal gebiedsplan. In gebieden waar al een startbeslissing (of een ander gezamenlijk document) in de maak is, vormt deze de basis voor het proces richting gebiedsplan.

- We geven nadere bestuurlijke richting met ons provinciaal Omgevingsbeleid voor de thema's grondwaterstand veenweiden, boerenlandvogels, drukfactoren N2000 en stikstofreductie.
- We verkennen wat we met ons instrumentarium kunnen doen om de doelen te bereiken, aanvullend op de bestuurlijke richting en de inzet van de gebieden.
- Op basis van de verkenning en zodra meer duidelijk is wat het Rijk aan generiek beleid gaat ontwikkelen en welke inzet het Rijk wil doen in gebieden, kan besloten worden al dan niet instrumenten in te zetten.
- We prioriteren waar we gebiedsgericht en waar we generiek doorgaan na het "overbruggingsjaar" 2025.

Inhoud

Heroriëntatie op de aanpak

Het kabinet is een nieuwe koers ingeslagen voor het landelijk gebied. Voedselzekerheid en innovatie van de land- en tuinbouw en visserij staan centraal. Boeren, vissers en tuinders krijgen de ruimte om te ondernemen en tegelijkertijd bij te dragen aan het halen van de verschillende doelen die de maatschappij van hen vraagt. Er worden daarbij door het kabinet minder financiële middelen beschikbaar gesteld. De eerste uitwerking van de nieuwe koers van het Rijk ten aanzien van het landelijk gebied is vastgelegd in een aantal Kamerbrieven over ruimte voor natuur en landbouw, agrarisch natuurbeheer en stikstof van eind november 2024. In 2025 zal de koers verder worden uitgewerkt. In een separate brief bent u hierover geïnformeerd.

De koerswijziging van het Rijk vraagt om een heroriëntatie op onze aanpak. De aanpak van het ZH-PLG was tot dusver gericht op het realiseren van de doelen voor het gehele landelijk gebied met het oog op omvangrijke middelen vanuit het Transitiefonds. Dat vroeg om een sturingsmechanisme met een heldere fasering en duidelijke besluitvormingsmomenten gericht op forse financiële inzet en uitvoering inclusief bijhorende risicobeheersing en verantwoording. Nu het perspectief op de omvangrijke middelen uit het Transitiefonds weg is, wordt onze slagkracht om op korte termijn doelen te halen kleiner en is zo'n 'zwaar' sturingsmechanisme niet meer passend. In de vervolgaanpak zetten we in samenwerking met gebiedspartners, vanuit een aanpak van onderop, stappen om doelen voor natuur, stikstof, water en klimaat te realiseren. Daarnaast onderzoeken we in het Omgevingseffectrapport (OER) van de Herziening 2025 hoe ons Omgevingsbeleid hieraan kan bijdragen.

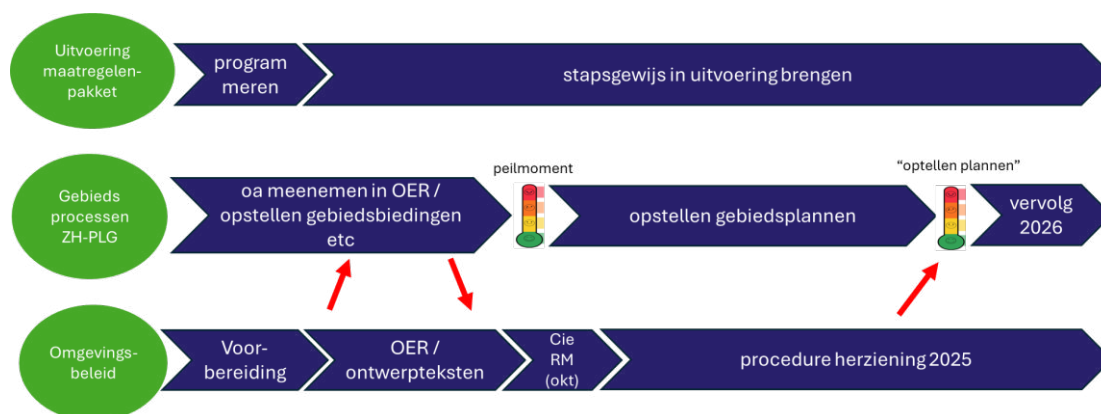
In onze gebiedsgerichte aanpak van de afgelopen twee jaar is een stevig fundament gelegd met gebiedspartners wat heeft geleid tot goed en wederzijds begrip van de opgaven, functionerende netwerken en governance structuren. We hebben daarbij geleerd dat een aanpak van onderop richting doelbereik wel vraagt om als provincie, concreter dan nu, bestuurlijk richting te geven met provinciale kaders en instrumenten. Dat maakt dat de aanpak nu gericht is op het halen van doelen,

door bottom-up gebiedsprocessen te continueren in combinatie met concretere provinciale beleidskaders en waar nodig de inzet van ons instrumentarium, zoals een actief grondbeleid of het subsidiëren van maatregelen.

Met het Maatregelenpakket ZH-PLG hebben we laten zien dat we met goede plannen/projecten die samen met gebiedspartners zijn opgesteld rijksmiddelen naar ons toe kunnen krijgen: er is € 188 mln. beschikbaar gesteld voor de uitvoering van projecten.

Vervolgaanpak ZH-PLG

Vasthouden aan doelbereik met minder middelen vraagt om een andere tijdshorizon, en scherpere keuzes rond wat we wel en niet doen en hoe we dat doen. We brengen daarom focus aan met de volgende hoofdprocessen:

1) Uitvoeren van de projecten uit het Maatregelenpakket ZH-PLG

We gaan aan de slag met de uitvoering van de projecten in de gebieden. Het gaat daarbij om de projecten uit het Maatregelenpakket ZH-PLG die worden betaald vanuit de € 188 mln., die we van LVVN hebben ontvangen, uit aanvullende provinciale middelen (o.a. € 2,3 mln. voor de Kaderrichtlijn Water) of andere dekkingsbronnen die we kunnen vinden. Op 5 november hebben GS het afwegingskader projecten ZH-PLG vastgesteld, u heeft hierover een brief van GS ontvangen. Daarin is ook het vervolg op hoofdlijnen geschetst. Besluitvorming door GS over de programmering van de projecten heeft op 28 januari 2025 plaatsgevonden. U bent per brief (PZH-2025-867355075) geïnformeerd over dit besluit.

2) Beweging in gebieden centraal

In de deelgebieden blijven we met onze partners toewerken naar een gebiedsplan. Daarbij is het de keuze van gebieden of zij van onderop met gebiedsbiedingen willen komen, of zij door willen gaan met de eerder ingezette startbeslissingen of dat zij op een andere manier hun inzet kenbaar maken. We geven meer ruimte voor maatwerk, maar houden vast aan de ingezette procesaanpak van het ZH-PLG waarin we de meerjarige aanpak in fases tot ontwikkeling brengen. Aan het einde van 2025, 1 december, verwachten we in elk deelgebied de verkenningsfase af te kunnen ronden met een gebiedsplan. Wij stellen voor het tot stand komen van een gebiedsplan procesmiddelen beschikbaar en continueren de inzet van provinciale gebiedsmanagers in het proces en de ondersteuning van regie- en werkgroepen. De door GS beschikbaar gestelde deelnamevergoeding

(€200.000,- totaal beschikbaar) blijft inzetbaar binnen de daarvoor gestelde kaders tot en met 2025.

De processtructuur naar een gebiedsplan ziet er als volgt uit:

- Aan het begin van de voorbereidingsfase, in november 2024, is er vanuit Provincie Zuid-Holland (PZH) een beknopte handreiking voor gebiedsbiedingen opgesteld en gedeeld met gebiedspartners (zie bijlage 1).
- Aan het einde van de voorbereidingsfase, in het voorjaar van 2025, is meer helderheid over opgaven, mogelijke oplossingsrichtingen, begroting en samenwerking in de verkenningfase. Gebiedspartners maken hierover onderling afspraken. Het is aan de gebieden zelf hoe zij deze afspraken noemen (Startbeslissing, gebiedsbod / gebiedsbieding of anders).
- In juni 2025 peilt PZH de voortgang van de ontwikkeling van de gebiedsplannen. In gezamenlijkheid wordt bekeken hoe de plannen verder aangescherpt kunnen worden.
- Aan het einde van verkenningfase, 1 december 2025, ligt er in ieder gebied een gebiedsplan, al dan niet op basis van gebiedsbiedingen. De gebiedsplannen geven inzicht in wat, op welke termijn, tegen welke randvoorwaarden aan doelbereik gerealiseerd kan worden. Voor die doelen waar de provincie een heldere wettelijke en/of bestuurlijke verantwoordelijkheid heeft (Kaderrichtlijn Water, klimaatakkoord, Vogel- en Habitatrichtlijn) toetsen we of de plannen voldoende perspectief bieden op doelbereik. Waar dit doelbereik te beperkt is, zal de provincie aansturen op aanvullende maatregelen. Indien de gebiedsplannen bij elkaar opgeteld onvoldoende doelbereik opleveren zullen we de gebiedsplannen verder moeten aanscherpen. Op basis van de gebiedsplannen gaan we met onder andere het Rijk, gemeenten en waterschappen in gesprek om de condities voor de uitvoering op orde te brengen, afspraken te maken over de fasering of over de inzet van ander (niet financieel) instrumentarium. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het sturen via instellen van omgevingswaarden.

Toelichting

Gebiedsplan

We maken met onze partners een gebiedsplan per deelgebied dat aansluit op beschikbare Rijksfondsen (eenmalige investeringen / extra middelen ecosysteemdiensten), en -naar waarschijnlijkheid- minder omvangrijke provinciale/Europese fondsen en inzet van provinciale/rijksgronden. Gebiedsplannen omvatten een analyse van de opgaven (0-situatie, startpunt), zoveel mogelijk een gedeeld toekomstbeeld over de lange termijn toekomst van het gebied en mogelijke oplossingsrichtingen voor de opgaven in het gebied met daarbij uitvoeringsmaatregelen met bijbehorende begroting en aandeel in doelbereik.

In het gebiedsplan worden drie categorieën uitvoeringsmaatregelen uitgewerkt:

- a) Wat kunnen gebiedspartners volledig vrijwillig zélf al doen op basis van beschikbare middelen (bijvoorbeeld voer-management maatregelen, toepassen innovaties, groenblauwe dooradering, boerenlandvogels etc.);
- b) Wat zijn maatregelen die weinig kosten of met lichte hulp, bijvoorbeeld door het wegnemen van barrières in regelgeving, het uitvoeren van onderzoek etc., tot uitvoering kunnen komen;
- c) Welke ingrijpende, complexe of dure maatregelen in het gebied zijn relevant voor de opgaven en het toekomstperspectief van het gebied.

Gebiedsbiedingen

Gebiedsbiedingen dienen als input voor het uiteindelijke gebiedsplan. Het staat gebiedspartners vrij om een gebiedsbod in te dienen, met daarin een eigen visie op de oplossingsrichtingen voor de opgaven in een gebied. De provincie geeft vooraf duidelijkheid over de 'spelregels' waarop gebiedsbiedingen ontwikkeld kunnen worden. Samen met gebiedspartners combineert en integreert de provincie biedingen in een uiteindelijk Gebiedsplan. De 'spelregels' voor gebiedsbiedingen zijn aan de gebiedspartners meegegeven (zie bijlage 1: handreiking). De spelregels in deze handreiking zijn bewust niet al te dichtgetimmerd omdat we de energie op gebiedsbiedingen en het bottom-up karakter ervan dan mogelijk verliezen.

Peilstok doelbereik

Medio (juni) 2025 peilt de provincie in de deelgebieden waar we staan in het proces en wat de verwachting is van uitwerkingsniveau van het gebiedsplan eind 2025. Op basis daarvan kunnen we als provincie bepalen of bijsturing op het te ontwikkelen gebiedsplan nodig is. Daarnaast geeft het de provincie inzicht of de inzet van aanvullend instrumentarium nodig is. Eind 2025 is een tweede peilmoment: bekeken wordt in hoeverre het totaal aan gebiedsplannen bijdraagt aan het doelbereik. We maken de balans op welke aanvullende maatregelen, benodigde wet- en regelgeving en middelen van Provincie en Rijk nodig zijn om tot doelbereik te komen.

3) *Herziening Omgevingsbeleid 2025: concretiseren beleidsinzet*

Het is voor GS helder dat voor het halen van doelen concreter dan nu richting moet worden gegeven met beleidskeuzes in het Omgevingsbeleid. Kaders zijn nodig om een gebiedsaanpak van onderop ook daadwerkelijk bij te laten dragen aan de integrale opgaven. GS gaan voor een aantal onderwerpen voor de herziening Omgevingsbeleid 2025 de volgende alternatieven verkennen in het OER:

- Verhogen grondwaterstand veenweiden
- Boerenlandvogels
- Emissieplafond ammoniak
- Drukfactoren Natura 2000-gebieden
- Een 'integraal onderzoeksalternatief', waarin meerdere van bovengenoemde onderwerpen in samenhang worden uitgewerkt.

De KRW doelen en maatregelen zijn al concreet vastgelegd in het Omgevingsbeleid, waarbij de focus ligt op wettelijk doelbereik in 2027. Voor het thema KRW is daarom vooralsnog geen aanpassing van het Omgevingsbeleid nodig. Op basis van de afspraken tussen de betrokken overheden in de loop van 2025 volgend uit de tussenevaluatie KRW wordt duidelijk of er van de provincies een extra inspanning wordt gevraagd. Op dat moment wordt bezien of wijzigingen in het provinciaal Omgevingsbeleid nodig zijn. De effecten op waterkwaliteit en waterbeschikbaarheid worden wel in de alternatieven van bovengenoemde onderwerpen meegenomen.

Ook geeft de provincie concreet invulling aan het beleidsthema landbouw met een landbouwkoers.

Het OER vormt de beredeneerde onderbouwing voor de bestuurlijke besluitvorming. In de uitwerking van de alternatieven wordt de maximale reikwijdte verkend. Dus alternatieven die ver en minder ver gaan.

Voor de herziening van het Omgevingsbeleid 2025 is het voornemen om medio 2025 de ontwerpherziening en het OER in GS te bespreken. Hierna volgt een inzageperiode in september/oktober 2025. Dit moet leiden tot vaststelling van de herziening 2025 door GS begin 2026. Hierna kan het vastgesteld worden door PS.

4) Verkenning aanvullende inzet provinciaal instrumentarium ten behoeve van doelbereik

Versteving in ons provinciaal instrumentarium is zeer waarschijnlijk nodig om het doelbereik te bekrachtigen en te borgen. Om scherp te krijgen met welk instrumentarium we het doelbereik dichterbij kunnen brengen, starten we daarom parallel aan de drie hoofdsporen met een verkenning van ons instrumentarium, met name gericht op ons grond- en juridisch instrumentarium. Het grondinstrumentarium biedt mogelijkheden om gronden te verwerven, te ruilen en te beheren en zo doelstellingen van de gebiedsplannen te realiseren. Voor het dichterbij brengen van het doelbereik zijn in juridische zin de instrumenten uit de Omgevingswet (Ow) relevant. De instrumenten uit de Ow bieden mogelijkheden om aan bestaand toegestaan gebruik nieuwe voorwaarden te verbinden of te beëindigen. In vergelijking met de wettelijke kaders zoals die tot 1 januari 2024 golden (o.a. Wro, Wet Milieubeheer, Waterwet en Natuurbeschermingswet) biedt het instrumentarium onder de Omgevingswet aanzienlijk meer mogelijkheden om het doelbereik te bekrachtigen en te borgen.

5) Lopende 2025 prioriteiten stellen in welke gebieden gebiedsgericht of generiek verder gaan

De gebiedsprocessen vragen van zowel de provincie als onze partners veel tijd en energie. Zoals eerder aangegeven willen we voor elke deelgebied een gebiedsplan opstellen, uiterlijk 1 december 2025. Hoe we daarna doorgaan is mede afhankelijk van de focus van het nieuwe

kabinet en de mogelijkheden om met beperkte middelen (geld/mensen/instrumenten) gebiedspecifiek impact te maken. Of waar kunnen we met een generieke inzet juist impact maken? Bij voorkeur zijn er in de prioritaire deelgebieden (Rijks)middelen beschikbaar om -waar nodig- grotere systeemkeuzes te financieren. Als gaandeweg blijkt dat er noodzaak is om eerder te prioriteren zullen we dat doen. Dit hangt mede af van de mogelijkheden van inzet van ander instrumentarium dan geld om plannen te realiseren.

Bijlage 1: handreiking voor gebiedsbiedingen

We zetten in op beweging op de opgave en sluiten aan bij wat van onderop in de gebieden gebeurt. De gebiedsplannen maken we daarom mede op basis van gebiedsbiedingen die belangrijk zijn voor het bepalen van mogelijke oplossingsrichtingen voor de opgaven in een gebied. Gebiedsbiedingen kunnen in verschillende soorten voorkomen. Zo kan het een sectoraal bod van één partij zijn maar ook een bod van meerdere partijen. Daarnaast kunnen ze op verschillende niveaus gemaakt worden, op schaal van het deelgebied maar ook op schaal van een polder.

Voor alle type gebiedsbiedingen is het verstandig om vooraf een duidelijke set aan afspraken te maken om teleurstelling achteraf te voorkomen bij partijen die een bod maken. Een gebiedsbod moet namelijk in te passen zijn in het gebiedsplan wat bijdraagt aan de langjarige aanpak van de opgaven in het landelijk gebied.

Daarom vragen we gebiedspartners op zijn minst in te gaan op wat zij te bieden hebben op het gebied van:

- *Water (bv GBDA, Natuurvriendelijke oevers, wateropvang, verdroging, verzilting etc.).*
- *Bodem (bv bodemdaling, biodiversiteit, koolstofvastlegging, etc.*
- *Natuur (bv stikstofreductie, areaal bos, VHR doelen etc.).*
- *Klimaat (CO2 reductie, verminderen methaan uitstoot etc).*
- *Land- en tuinbouw (bv innovaties of het bedrijf of in de keten, voer- en managementmaatregelen, maatregelen t.b.v. waterkwaliteit, agrarisch natuurbeheer).*

Optioneel:

- *Sociale projecten die het gebied versterken of in ketenaanpak passen.*

En het gebiedsbod een opbouw mee te geven wat in te passen valt in het gebiedsplan:

- a. Analyse van de opgaven, beschrijving van de 0 situatie in óf het wettelijke referentiejaar (zoals voor ammoniak emissies / CO2-emissies bodemdaling / N2000) danwel de meest recente voortgangsrapportage (zoals KRW), het startpunt (waar werken we aan), aandeel in doelbereik.*
- b. Welke uitvoeringsmaatregelen worden voorgesteld in de volgende categorieën (wat gaan we doen nu, straks en later):*
 - *Wat kunnen gebiedspartners volledig vrijwillig zélf al doen op basis van beschikbare middelen (bijvoorbeeld voer-management maatregelen, toepassen innovaties etc.).*
 - *Wat zijn maatregelen die weinig kosten of met lichte hulp, bijvoorbeeld door het wegnemen van barrières in regelgeving, het uitvoeren van onderzoek etc., tot uitvoer kunnen komen.*
 - *Welke ingrijpende, complexe of dure maatregelen in het gebied zijn relevant voor de opgaven en het toekomstperspectief van het gebied.*
- c. Onderlinge afspraken over de uitvoering (hoe werken we samen in de uitvoering).*

Proces

Voorafgaande besluitvorming

- 28 juni 2023: Vrijgave van het Voorontwerp ZH-PLG aan het Rijk (PZH-2023-835114326).
- 26 maart 2024: Indiening Maatregelenpakket ZH-PLG bij LNV (PZH-2024-849752035).
- 12 juni 2024: Brieven aan PS en aan partners over Hoofdlijnenakkoord en stand van zaken ZH-PLG inclusief Maatregelenpakketten (PZH-2024-855008345).
- 9 juli 2024: Aanvraag specifieke uitkering (SPUK) Regeling provinciale maatregelen landelijk Gebied (PZH-2024-856799815).
- 9 juli 2024: Vrijgave van het voorlopig afwegingskader ZH-PLG projecten t.a.v. de regiegroepen ZH-PLG en de Waterschappen in Zuid-Holland (PZH-2024-855305386)
- 9 juli 2024: Vaststelling van de samenvatting van het Maatregelenpakket ZH-PLG (PZH-2024-855305386).
- 5 nov. 2024: Vaststelling van het afwegingskader projecten ZH-PLG (PZH-2024-860075484).
- 12 nov. 2024: Vaststelling van de GS-brief aan PS over het Vervolg ZH-PLG (PZH-2024-862600303).
- 28 jan. 2025 Statenvoorstel Vervolgaanpak ZH-PLG (PZH-2024-865439701).
- 28 jan. 2025 Programmering projecten ZH-PLG (PZH-2025-867355075).
- 28 jan. 2025 Analyse vijf Kamerbrieven 29 november 2024 (PZH-2025-867311783).

Ontvangen informatie van het Rijk

- 7 juni 2024 Brief over de middelen die als rijksbijdrage voor de maatregelenpakketten zijn gereserveerd en kunnen worden aangevraagd (DGRTL / 58795677).
- 17 sept. 2024 Beschikking Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (€ 188 mln. voor Zuid-Holland) (DGRTL / 86999169).
- 28 jan. 2025 Kamerbrief PAS-melders (DGLGS / 94347498);
- 29 jan. 2025 Kamerbrief Ruimte voor Landbouw en Natuur (DGLGS / 89620684);
- 29 jan. 2025 Hoofdlijnen inzet op stikstofemissiereductie (DGLGS / 89739940);
- 29 jan. 2025 Kamerbrief Beleidsagenda natuur (DGNV / 94345693);
- 29 jan. 2025 Contourenbrief agrarisch natuurbeheer (DGNV-LN / 88698574).

Koerswijziging Rijk

- 4 sept. 2024: Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) stopgezet (commissiedebat Stikstof, NPLG, Natuur).
- 15 okt 2024: Beantwoording Kamervragen over schrappen NPLG (DGRTL / 87265827).

Met het wegvallen van het NPLG als kader voor provinciale plannen wordt geen opvolging gegeven aan het Voorontwerp ZH-PLG, dat op 28 juni 2023 is vrijgegeven aan het Rijk. Dit betekent dat er geen Ontwerp en Definitief ZH-PLG worden uitgewerkt. In plaats hiervan wordt de nieuwe voorgestelde aanpak uitgerold.

De gebiedsplannen vormen samen met de gestarte projecten de basis voor verdere uitwerking van gebiedsgerichte vervolgaanpak van het ZH-PLG. Met de gebiedsplannen wordt in beeld gebracht wat op korte termijn (vanaf 2026) uitgevoerd kan worden door de gebiedspartners, waar ondersteuning van de provincie gevraagd wordt en wat aan randvoorwaarden op langere termijn nodig en waarvoor

bijvoorbeeld extra middelen of aanpassing van wet- en regelgeving van het Rijk gevraagd wordt. Het gaat daarbij om een proces waarbij steeds wordt gemonitord in hoeverre uitvoering van de plannen bijdraagt aan doelbereik en waar sturing nodig is die via kaderstellend Omgevingsbeleid of mogelijke inzet van ander instrumentarium. Tevens gaan we toewerken naar een geïntegreerde aanpak voor samenhang met het Ruimtelijk Voorstel.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 28 januari 2025, met het besluitnummer PZH-2024-865439701;

Gelet op artikel 143, lid 2 van de Provinciewet;

Besluiten:

- Met het wegvallen van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) als kader voor provinciale plannen geen opvolging te geven aan het Voorontwerp Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied, dat op 28 juni 2023 is vrijgegeven aan het Rijk en geen Ontwerp en Definitief Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied op te stellen.
- De vervolgaanpak Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG) vast te stellen met als volgende mijlpaal: gebiedsplannen voor alle deelgebieden op 1 december 2025.
- De voorgestelde aanpak als startpunt te hanteren voor het verder uitwerken van de breedte en diepgang van de gebiedsplannen op basis waarvan vanaf 2026 doorgewerkt kan worden. Ook in 2025 blijft gewerkt worden aan de doelen en ambities vanuit water, natuur, stikstof, klimaat en landbouw.
- De inzet van het, eventueel benodigde, provinciaal instrumentarium ten behoeve van doelbereik te verkennen.
- Het sturen op doelbereik via herziening van het Omgevingsbeleid te laten verlopen. Daarvoor al mogelijk instrumentarium mee te nemen in de herziening 2025.
- De voorgestelde aanpak als startpunt te hanteren voor gesprekken met de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) over de nieuwe Rijksaanpak 'Ruimte voor Landbouw een Natuur'.
- Als Staten intensief betrokken te blijven en aan GS te vragen om sessies te organiseren over:
 - o de opbrengst van de gebiedsprocessen en de uitwerking richting gebiedsplannen (eerste helft juli 2025) en
 - o over mogelijkheden voor sturen op doelbereik en de uiteindelijke gebiedsplannen, inclusief een beeld van beschikbare Rijksfondsen, eventuele provinciale/Europese fondsen en mogelijke inzet van provinciale/ rijksgronden (januari 2026).
- In januari 2026 de balans op te maken welke aanvullende maatregelen, benodigde wet- en regelgeving en middelen van Provincie en Rijk nodig zijn om tot doelbereik te komen.

Den Haag, 5 maart 2025

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Griffier
drs. B.S.M. Sepers

Voorzitter
mr. A.W. Kolff

